

FONDUL ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ

Raport Anual al Programului RO10 „CORAI” Mecanismele Financiare SEE și Norvegian 2009-2014

- 2015 -

CUPRINS

1.	Rezumat	3
2.	Evoluții specifice Programului	4
3.	Rezultate concrete	4
3.1	Analiza modului în care proiectele selectate contribuie la rezultatele Programului.	6
3.2	Implementarea proiectului predefinit	8
3.3	Implementarea schemei de granturi mici	10
4.	Rezultatele Programului	11
5.	Selecția proiectelor	13
6.	Progresul relațiilor bilaterale	15
7.	Monitorizarea	20
8.	Nevoia de ajustări	23
9.	Managementul riscului	24
10	Informare și publicitate	24
11	Principii transversale	25
12	Situația utilizării fondurilor	27

1. Rezumat

În anul 2015, Guvernul României a aprobat și a publicat oficial noile strategii naționale pentru protecția copilului, pentru tineret și pentru incluziunea romilor. Principalele măsuri incluse în planurile de acțiune ale acestor strategii sunt aliniate la măsurile promovate și sprijinite prin Programul RO10. De asemenea, cu sprijinul asigurat de Consiliul Europei prin proiectul predefinit finanțat în cadrul Programului RO10, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a elaborat în anul 2015 un proiect pentru noua Strategie Națională pentru Prevenirea și Combaterea Discriminării, pentru perioada 2015-2020, ce urmează să fie aprobat de către Guvernul României în anul 2016.

La nivelul Programului RO10, în cursul anului 2015 Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS) în calitate de Operator de Program (OP) a finalizat procesul de selecție și contractare a proiectelor pentru toate cele 4 apeluri pentru propuneri de proiecte. Un număr de 105 proiecte au fost propuse spre finanțare și alte 17 au fost plasate pe liste de rezervă. Faza de contractare s-a încheiat în luna iulie 2015, fiind contractate 103 proiecte, inclusiv proiectul predefinit (ceilalți Promotori de Proiecte-PP- nu au întrunit condițiile sau au refuzat invitația de a semna contractele).

La finele anului 2015, 101 proiecte erau în curs de implementare (inclusiv proiectul predefinit). Suma totală contractată pentru aceste proiecte este echivalentul a aproximativ **23.130.421 Euro**. Pentru toate cele 101 proiecte în curs de implementare, OP a obținut aprobarea OMF pentru extinderea perioadei de eligibilitate până în aprilie 2017.

Pentru realocarea fondurilor rămase necontractate (4.992.872,95 Euro), OP a lansat în luna octombrie apelul pentru facilitatea PLUS. Prin facilitatea PLUS, granturile proiectelor contractate pot fi majorate în scopul derulării unor activități suplimentare utilizând fondurile rămase. Aplicațiile primite (58) totalizând aproximativ 6 milioane Euro sunt în curs de analizare și se estimează că toate fondurile disponibile vor fi realocate. Termenul limită propus pentru modificarea contractelor ca urmare a aprobării aplicațiilor PLUS este luna martie 2016.

Proiectul predefinit a implementat aproape toate activitățile. Cu toate acestea, ar putea fi necesară o extindere a duratei proiectului, atât pentru finalizarea activităților planificate, cât și pentru îmbunătățirea impactului proiectului prin majorarea valorii indicatorilor inițiali, utilizând fondurile rămase.

Până la 31 decembrie 2015, suma totală eliberată pentru proiectele în curs de implementare a fost de 14.382.222,05 Euro (din care 12.225.030,86 Euro grant SEE), reprezentând aproximativ 53% din suma contractată. Rata de cheltuire la nivelul proiectelor este în jur de 65% (conform rapoartelor ad-hoc primite de la Promotorii de Proiecte privind bilanțul contabil la finele lunii decembrie).

În general, majoritatea rezultatelor programului, inclusiv cele asumate în Planul de incluziune a romilor, sunt aproape de a fi îndeplinite și chiar depășite pentru unii indicatori, conform datelor furnizate de Promotorii de Proiecte în rapoartele de progres. Peste 10.000 de copii și tineri la risc (dintre care aproximativ 4.500 romi) și aproape 5.000 de părinți sau tutori au beneficiat în

anul 2015 de serviciile furnizate în cadrul proiectelor finanțate, îmbunătățindu-și cunoștințele, abilitățile și competențele. Aproximativ 3.000 de specialiști care furnizează servicii copiilor și tinerilor aparținând diferitelor grupuri vulnerabile au dobândit noi cunoștințe și competențe specifice, și peste 750 de reprezentanți ai autorităților locale, județene, regionale sau naționale precum și actori din sectorul privat și societatea civilă și-au îmbunătățit cunoștințele în domenii ca: egalitatea de gen, egalitatea de șanse, discriminare, interculturalism, respect pentru diversitate, etc. Un număr de 19 noi metodologii, instrumente, proceduri, planuri de acțiune, etc. care au inclus măsuri anti-discriminare și cultură și practici incluzive, și care promovează șanse egale pentru grupurile dezavantajate au fost dezvoltate și unele dintre ele pilotate de către PP în 2015.

În cazul a 9 proiecte, aceste rezultate sunt împărtășite cu parteneri de proiect din Statele Donatoare, care au furnizat instruirii pentru experții și beneficiarii proiectelor, au elaborat analize, rapoarte, metodologii și instrumente utilizat de PP în activitățile cu grupurile țintă. Pe de altă parte, în timpul celor 3 workshop-uri organizate de OP în cadrul Fondului Bilateral, reprezentanți a 47 de proiecte în curs de implementare, a 5 organizații din Statele Donatoare și ai Consiliului Europei și-au îmbunătățit cunoștințele în prevenirea și reducerea abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii de către copii și tineri la risc, în promovarea educației incluzive și în implicarea părinților în educația copiilor lor, prin împărtășirea bunelor practici în aceste domenii și, de asemenea, au avut ocazia să discute despre viitoare activități bilaterale care vor fi finanțate prin noul apel pentru aplicații, deschis de OP în 2015 în cadrul Fondului Bilateral la nivelul Programului.

În cadrul Acțiunilor complementare, OP a organizat mai multe activități concentrate pe networking, schimb, împărtășire și transfer de cunoștințe, experiență și bune practici. Aceste evenimente au adus laolaltă experți reprezentând OP, pe de o parte, și experți ai altor OP din România sau din Statele Donatoare, pe de altă parte, respectiv membri ai echipelor de management și de implementare ale proiectelor finanțate. De asemenea, experți ai OP au participat la mai multe evenimente organizate de Consiliul Europei și Statele Beneficiare. Cu ocazia celor 2 întâlniri ale Comitetului de Cooperare, reprezentanți ai OP, Consiliului Europei, Punctul Național de Contact-MFP- (PNC), Oficiul Mecanismului Financiar (OMF) și ai ambasadei Norvegiei din România au analizat stadiul implementării Programului și au discutat despre pașii viitori.

OP a solicitat și a primit aprobare pentru extinderea implementării tuturor proiectelor finanțate, până în aprilie 2017. Astfel, OP estimează că nu există riscul neatingerii obiectivelor Programului. Cele mai importante riscuri la nivelul Programului sunt: a) economii de aproximativ 2% la nivelul proiectelor (după închiderea proiectelor) și la nivelul fondului bilateral care nu vor putea fi utilizate/relocate până la sfârșitul Programului decât dacă PP vor identifica alte necesități care să fie rezolvate în timpul implementării; b) lipsa fondurilor pentru management la nivelul OP după luna mai 2017.

2. Evoluții specifice ariei Programului

Așa cum s-a precizat în noua Strategie națională pentru promovarea și protejarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020, intrată în vigoare în 2015, „unul din 3 copii trăiește în sărăcie, chiar dacă aceștia trăiesc în gospodării în care adulții au un loc de muncă. Aproape unul din 5 copii din gospodăriile active pe piața forței de muncă este sărac deși adulții lucrează peste 80% din timpul lor activ. Pentru ambii indicatori, România a înregistrat cele mai înalte rate ale sărăciei din Europa (conform Eurostat)”. Pentru îmbunătățirea acestei situații, noua strategie națională a adoptat mai multe măsuri, în arii cum ar fi educația, sănătatea, violența și discriminarea împotriva copiilor, ascultarea părerilor și participarea copiilor. Principalele măsuri incluse în planul de acțiune (cum ar fi: creșterea accesului copiilor la educație, dezvoltarea facilităților pentru activități recreative și petrecere a timpului liber al copiilor, dezvoltarea serviciilor comunitare integrate, creșterea calității serviciilor sociale pentru copii, creșterea calității educației, stimularea transferului de bune practici în furnizarea de servicii și dezvoltarea politicilor pentru copii, creșterea calității profesionale a resurselor umane din serviciile sociale, educaționale și de sănătate pentru copii, dezvoltarea competențelor parentale în îngrijirea și educarea copiilor, sporirea accesului la educație, sănătate și servicii sociale pentru copiii din zonele rurale, facilitarea accesului copiilor romi la educație și servicii de îngrijire a sănătății, dezvoltarea unor măsuri și servicii specifice pentru copiii ai căror părinți lucrează în străinătate, dezvoltarea abilităților de viață ale copiilor, pentru a-i pregăti pentru părăsirea sistemului special de protecție, etc.) se aliniază măsurilor promovate și sprijinite prin Program RO10.

Strategia Națională pentru perioada 2015-2020 în aria politicilor pentru tineret a fost adoptată de Guvernul României în ianuarie 2015. Citând date Eurostat, strategia menționează că peste un sfert din tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din România sunt într-o stare de relativă sărăcie (28,1% în 2011), ceea ce situează România printre cele 3 țări cu cea mai proastă situație în EU-27. De asemenea, se precizează că peste o treime din populația tânără este la risc de sărăcie sau excluziune socială, adică 40.3% față de 24.3% în EU-28, că rata de angajare în câmpul muncii a tinerilor (15-24 de ani) a fost de 20,6% în primul trimestru al anului 2014 și că în România se înregistrează cel mai înalt nivel de sărăcie a tinerilor adulți între 18 și 24 de ani încadrați în muncă: 30,7% dintre ei erau săraci în 2011, în timp ce în UE procentajul este de 11,2%. Pentru îmbunătățirea acestei situații, strategia propune acțiuni în 4 principale arii de intervenție: aria Muncă și Antreprenariat, aria Educație Formală, Non-formală și Cultură, aria Sănătate, Sport și Recreere și aria Participare și Voluntariat. Principalele măsuri incluse în planurile de acțiune (cum ar fi: extinderea consilierii și îndrumării vocaționale în școli, implementarea măsurilor de prevenție, intervenție și compensare pentru reducerea abandonului școlar timpuriu, îmbunătățirea furnizării de educație non-formală, sprijinirea sănătății și calității vieții tinerilor, prevenirea accidentelor, tulburărilor de nutriție, dependenței și abuzului de substanțe, implicarea tineretului în activități de voluntariat, asigurarea unor șanse mai bune de acces și menținere a locurilor de muncă pentru tineri, prin dobândirea și dezvoltarea abilităților și competențelor, promovarea antreprenoriatului la toate nivelurile educaționale și de instruire a tinerilor, etc.) sunt, de asemenea, aliniată la măsurile promovate și sprijinite prin Program RO10.

În luna ianuarie 2015, Guvernul României a aprobat oficial noua versiune a Strategiei naționale pentru incluziunea cetățenilor români de etnie romă, pentru perioada 2012-2020. O privire de ansamblu asupra contribuției Programului RO10 la măsurile incluse în planul de acțiune al strategiei, solicitată OP de către Guvernul României la sfârșitul anului 2015, demonstrează că proiectele finanțate prin Programul RO10 contribuie la implementarea unei varietăți de măsuri

propușe în plan, cum ar fi: extinderea programului Școală-după-Școală, prin includerea în rândul beneficiarilor a unui număr de minimum 10.000 de copii romi aflați în școala primară și gimnazială; extinderea programului A Doua Șansă prin includerea printre beneficiari a minimum 5.000 de cetățeni Români de etnie romă; inițierea unui program național pentru sprijinirea copiilor romi de vârstă preșcolară și școlară (primară și gimnazială) și care nu se află în sistemul de învățământ, pentru înscrierea acestora în structurile de învățământ, pentru a primi educație; promovarea și inițierea educației parentale la nivel local; informare / diseminare a activităților privind segregarea / desegregarea, accesul echitabil la educație, prevenirea abandonului școlar, egalitatea, eliminarea abuzului și neglijenței față de copiii aflați în dificultate; introducerea în școli a unor programe de instruire pentru profesori, părinți și elevi care nu sunt de etnie romă, în spiritul respectului pentru diversitate, interculturalism, multiculturalism, prevenirea și combaterea discriminării, cunoașterea culturii, obiceiurilor și mentalităților etniei romă; informare liberă, consiliere profesionistă, mediere, cursuri de instruire pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă, etc.

Conform studiului „Percepții și atitudini ale populației României față de Strategia națională pentru prevenirea și combaterea discriminării”, elaborat în anul 2015 de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și finanțat prin Program RO10 (în cadrul proiectului pre-definit), 65% dintre români descriu discriminarea ca o problemă actuală care apare frecvent în România. Conform respondenților, principalul motiv al discriminării este lipsa de educație, indiferența oamenilor față de ceilalți, lipsa de informație, corupția, lipsa de toleranță în societate și situația financiară precară. Pe baza acestei evaluări și cu sprijinul Consiliului Europei (dar și prin proiectul pre-definit finanțat în cadrul Programului RO10), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în parteneriat cu Consiliul Europei, a elaborat, în anul 2015, un proiect al noii Strategii naționale pentru prevenirea și combaterea discriminării, pentru perioada 2015-2020, ce urmează a fi aprobat de Guvernul României în 2016.

Trebuie, de asemenea, menționat că, deși noile programe EU au fost aprobate în 2015, nu a fost lansat niciun apel în cursul anului, în cadrul acestor programe, relevant pentru ariile Programului RO10.

3. Rezultate concrete

3.1 Analiza modului în care proiectele selectate contribuie la rezultatele Programului

La 31 decembrie 2015, situația proiectelor selectate și în curs de implementare în cadrul programului era următoarea:

Apeluri	Nr. de proiecte contractate și în curs de implementare
1 LOCAL	36
2 SINERGII - COPII	17
3 SINERGII - TINERI	15
4 COERENT	32
5 PROIECT PREDEFINIT	1
TOTAL	101

Din cele 101 proiecte în curs de implementare, 39 (inclusive proiectul predefinit) au fost contractate în cursul anului 2014, celelalte 62 fiind contractate în perioada ianuarie-iulie 2015. La sfârșitul lunii decembrie 2015, cele 101 proiecte se aflau în diferite stadii de implementare, cu obiective îndeplinite parțial până la acea dată.

Cu toate acestea, corespunzător stadiului de implementare și datelor furnizate de PP în rapoartele de progres, per ansamblu, jumătate din rezultatele programului au fost îndeplinite, iar unele erau chiar depășite la finele anului 2015.

Indicatori ai programului	Vizat prin program	Realizat	Abatere față de plan	Explicații
Număr de facilități sociale corespunzătoare (clădiri, centre, etc.) înființate pentru furnizarea de servicii pentru grupurile vulnerabile de copii și tineri	40	47	+117.5%	Per total, au fost înființate 159 de facilități de către PP, pentru furnizarea serviciilor pentru copii și tineri la risc, dar numai 47 sunt clădiri construite sau reabilitate cu fonduri RO10
Nr. de părinți / tatori ai copiilor sau tinerilor aparținând grupurilor defavorizate, care nu beneficiau de sprijin adecvat și care vor primi servicii specifice de suport (conștientizare, consiliere, etc.)	8,000	4,969	-37.9%	Activitățile cu părinții sunt în curs de implementare sau planificate pentru perioada următoare
- din care, romi	3,000	1.550	-48.3%	
Număr de specialiști /profesioniști care furnizează servicii copiilor și tinerilor aparținând grupurilor vulnerabile și care au dobândit cunoștințe și abilități specifice	350	3,298	+942.3%	Necesitățile de instruire a specialiștilor s-au dovedit a fi mai mari decât estimate de către OP
Nr. de noi rețele care vizează combaterea practicilor discriminatorii, excluziunea socială și economică a grupurilor dezavantajate, inițiate în comun de reprezentanți ai sectorului	10	32	+320%	Necesitățile pentru activități de tip rețea în rândul reprezentanților sectorului public, al actorilor din

public, actori ai societății civile și ai sectorului privat				societatea civilă și din sectorul privat s-au dovedit a fi mai mari decât estimate de către OP
Nr. de reprezentanți ai autorităților locale, județene, regionale sau naționale și ai sectorului privat și actori ai societății civile care dobândesc cunoștințe noi, specifice privind egalitatea de gen, de șanse, discriminarea, interculturalismul, respectul pentru diversitate, etc.	450	756	+168%	Activitățile care implică aceste grupuri țintă sunt în curs de implementare sau planificate pentru perioada următoare
- din care, reprezentanți ai autorităților locale sau județene din zone/localități cu procent ridicat de romi	100	87	-13%	
Număr de metodologii, instrumente, proceduri, proiecte, planuri de acțiune, planuri de dezvoltare locală, etc. care au inclus măsuri anti-discriminatorii, cultură și politici inclusive, promovarea egalității de șanse pentru grupurile dezavantajate	18	19	+5.6%	Alte metodologii, instrumente, proceduri, proiecte, planuri de acțiune, planuri de dezvoltare locală, etc. sunt încă în curs de derulare

3.2 Implementarea proiectului predefinit

Începând cu luna februarie 2014, Programul finanțează un proiect predefinit implementat de **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)**, în parteneriat cu **Consiliul European (CoE)**. Proiectul, intitulat "Îmbunătățirea măsurilor antidiscriminare la nivel național prin largă participare a specialiștilor și a societății civile", are o alocare financiară (grant) de 399.990 Euro. Principalul obiectiv este de a contribui la dezvoltarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea discriminării pentru perioada 2014-2020 și pentru ridicarea nivelului de conștientizare privind noile provocări în dinamica fenomenului discriminării în societatea românească, atât la nivel național, cât și la nivel local.

Pe parcursul implementării, PP a întâmpinat mai multe probleme, cum ar fi: întârzieri în accesarea fondurilor proiectului din cauza unei relații dificile cu Ministerul Finanțelor Publice, modificări ale echipei de implementare, insuficient personal alocat, dificultăți în derularea procedurilor de achiziții, etc. Cu sprijinul constant al OP, majoritatea problemelor au fost depășite. Prin urmare, OP a analizat și aprobat solicitări succesive de modificare la nivelul

echipei de proiect, graficului de activități, bugetului, etc. În plus, OP a participat în mod regulat la ședințe de sprijin cu echipa de management al proiectului, discutând problemele specifice ale proiectului. Pe data de 15 mai 2015, o echipă de experți ai OP a desfășurat o vizită în teren a proiectului. Vizita a condus la unele recomandări, în mare parte realizate de PP.

În intervalul 2 iunie-31 iulie 2015, Autoritatea de audit a desfășurat o misiune de audit operațional pentru proiectul predefinit. Pe baza rezultatelor verificărilor, echipa de audit a concluzionat că, cheltuielile declarate de PP la momentul respectiv sunt în conformitate cu cerințele de legalitate și regularitate, dar că există întâzieri în implementare pentru unele dintre activități și că sunt necesare unele îmbunătățiri în ceea ce privește cadrul organizatoric pentru implementarea proiectului. Conform celui mai recent raport intermediar, Raportul nr.5 (transmis în septembrie 2015), PP a informat OP că recomandările făcute de către echipa de audit sunt în curs de implementare.

Până în prezent, din cele 5 rapoarte intermediare transmise de PP, numai unul a fost însoțit de cerere de plată. Cel de al șaselea raport intermediar este în curs de elaborare și va fi transmis cel târziu pe 29 ianuarie 2016. Plata totală (însemnând avansul și prima tranșă) este de aproximativ 323.327 Euro.

La sfârșitul lunii decembrie 2015, în cadrul proiectului predefinit fuseseră deja implementate majoritatea activităților planificate:

- Cercetare pentru identificarea celor mai bune practici antidiscriminare la nivel european
- Sondaj privind percepțiile, atitudinile și așteptările privind discriminarea și căi de combatere a acesteia
- Consultare cu părțile interesate privind viitoarea strategie antidiscriminare (5 întâlniri)
- Înființarea unui grup de lucru și propunerea unui model pentru strategia națională antidiscriminare pentru perioada 2014-2020; strategia propusă a fost discutată la o masă rotundă organizată de PP, la care au participat principalele părți interesate în domeniul antidiscriminării (ONG-uri, etc.)
- Furnizare de instruire pentru 320 de persoane privind antidiscriminarea (dintre care 81 de magistrați, 41 inspectori școlari, 90 personal didactic, 26 ofițeri de poliție, 41 ofițeri din penitenciare, 41 jandarmi)
- Vizită de studiu la Strasbourg/Franța pentru 20 de specialiști (*dintre care 15 magistrați, selectați de la cel mai înalt nivel al justiției – curți, curți de apel, Curtea Supremă și 5 reprezentanți ai CNCD*);
- Promovarea proiectului (de ex. organizarea conferinței de lansare a proiectului; realizarea și distribuirea de materiale promoționale cum ar fi pixuri, dosare, planere, etc.; realizarea unui website al proiectului / al platformei antidiscriminare, în limba română deocamdată, disponibil la adresa <http://www.nediscriminare.ro/>)
- Organizarea unui eveniment pentru promovarea și diseminarea principalelor rezultate ale proiectului, pe data de 16 decembrie 2016, cu participarea CoE și a părților interesate relevante.

Inițial, proiectul a fost planificat să se încheie în februarie 2016. În prezent, există unele întâzieri în desfășurarea campaniei antidiscriminare. Finalizarea platformei antidiscriminare a fost, de asemenea, întârziată. În momentul de față, au fost identificate economii în bugetele PP

și CoE (aproximativ 80.000 Euro necheltuiți). CoE și-a anunțat intenția de a nu se mai implica în proiect în anul 2016.

Ulterior, după o întâlnire cu echipa de management al proiectului la sediul OP, PP și-a exprimat intenția de a solicita o prelungire a duratei proiectului, până în iunie 2016, propunând, de asemenea, să sporească numărul de beneficiari ai instruirii în domeniul antidiscriminării prin organizarea altor 6 cursuri. Cursurile sunt necesare și au fost solicitate de către grupurile țintă (în special de către jandarmi și ofițeri din penitenciare) și vor conduce la creșterea obiectivului proiectului. OP și-a exprimat disponibilitatea de a acorda asistență echipei proiectului în elaborarea acestei solicitări.

3.3 Implementarea schemei de granturi mici

Schema de granturi mici, numită LOCAL, vizează să contribuie la realizarea primului obiectiv al Programului: *Implementarea de măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor vulnerabile de copii și tineri care se confruntă cu riscuri specifice, în vederea promovării incluziunii sociale* și se axează pe proiecte dezvoltate la nivel local / comunitar unde există procent ridicat de populație de etnie romă.

Până la sfârșitul lunii decembrie 2014 au fost contractate 38 de proiecte. Între timp, două proiecte au fost anulate. PEL020 Negoii / Județul Dolj a fost anulat imediat după semnarea contractului, la solicitarea PP (motivând prin capacitatea redusă de implementare a proiectului ca urmare a numărului de personal la nivel instituțional). PEL112 de la Iecea Mare / Județul Timis a fost anulat în noiembrie 2015 din cauza unor probleme nerezolvate pe componenta de infrastructură și a unor conflicte cu caracter politic și personal în cadrul administrației publice locale.

Suma contractată pentru cele 36 de proiecte aflate în prezent în curs de implementare este de 6.030.448,08 Euro, reprezentând aproximativ 94,92% din fondurile alocate pentru apelul LOCAL. Diferența (322.492,92 Euro) este avută în vedere pentru activități suplimentare. Până la 31 decembrie 2015, o sumă de 4.380.389,51 Euro a fost plătită către aceste proiecte (72,63% din suma contractată). Cel puțin 70% din suma primită de PP a fost utilizată.

Cele 36 de proiecte LOCAL aflate în curs de implementare la finele anului 2015 se derulează în 18 județe, pe întreg teritoriul României. Majoritatea proiectelor o reprezintă centrele educaționale: centre de zi pentru copiii preșcolari care nu sunt înscriși la grădiniță, centre "școala-după-școală" pentru elevi, centre care furnizează cursuri "a doua șansă" pentru copiii și tinerii care au abandonat școala. Majoritatea proiectelor includ costuri de investiție relevante (echipamente și lucrări de construcții). Un număr de 28 de proiecte au inclus componente de infrastructură (în principal construire sau reabilitare a spațiilor necesare pentru furnizarea de servicii către beneficiari).

Nu există proiecte LOCAL derulate în parteneriat cu entități din Statele Donatoare.

Conform rapoartelor de progres transmise de PP în 2015, un număr de 4.750 de persoane dezavantajate au beneficiat direct de serviciile furnizate în cadrul acestor proiecte, dintre care:

- 2.652 de copii și tineri (aproximativ 38% din numărul total de copii și tineri care urmează să beneficieze de acest Program, așa cum s-a stabilit prin indicatorii de rezultate ale Programului), dintre care 2.411 de etnie romă (comparativ cu obiectivul de 2.800 de copii și tineri de etnie romă, stabilit ca indicator de rezultat al Programului);
- 2.098 de părinți/tutori ai copiilor și tinerilor la risc (aproximativ 26% din numărul total de părinți/tutori care urmează să beneficieze de acest Program, așa cum s-a stabilit prin indicatorii de rezultate ale Programului), dintre care 1.047 de etnie romă (comparativ cu obiectivul de 3.000 de părinți/tutori de etnie romă, stabilit ca indicator de rezultat al Programului).

O supervizare atentă în teren a procesului de implementare a tuturor proiectelor LOCAL, prin contractarea în acest scop a unor experți externi, s-a dovedit a fi o măsură eficientă adoptată de OP, din cauza capacității reduse de management a PP (autorități locale din zone rurale și orașe mici, cu un important procentaj de populație de etnie romă).

Ca urmare a prelungirii duratei de eligibilitate, se estimează că proiectele au șanse mai mari de a-și atinge și chiar depăși obiectivele.

4. Rezultatele Programului

O scurtă analiză a tuturor indicatorilor de rezultate ale proiectelor contractate, și chiar a rezultatelor intermediare raportate de PP în 2015, arată că există motive să credem că toate rezultatele Programului vor fi atinse sau depășite:

Indicatori de rezultat	Obiectivele Programului	Realizări
Număr de măsuri care se adresează nevoilor grupurilor vulnerabile de copii și tineri care se confruntă cu anumite riscuri	200	176
<p>Exemplu: Un centru educațional a fost înființat în Petelea, Județul Mureș, localitate cu o numeroasă populație de etnie romă (dintr-un număr total de locuitori de 2.937, 1.398 sunt romi). Centrul oferă servicii de sprijin în principal pentru copiii și tinerii romi la risc din comunitate. Până în prezent, 75 de copii și 84 de tineri au beneficiat de servicii. De asemenea, 120 de părinți au primit consiliere psihologică și formare profesională pentru îngrijirea persoanelor vârstnice. Astfel, beneficiarii proiectului din Petelea beneficiază deja de un set de 5 măsuri, cum ar fi: educație formală, educație non-formală, educarea părinților, formare profesională și incluziune socială. Mai multe detalii privind proiectul sunt furnizate în Anexa 3.</p>		
Număr de copii beneficiari direcți ai Programului	5.000	6.858
- din care de etnie romă	2.000	3.376
<p>Exemplu: Proiectul „CRESC în Vrancea! - Copiii remigrați în Vrancea - educați, sprijiniți, consiliați!”, implementat de Consiliul Județean Vrancea, vizează facilitarea reintegrării sociale și educaționale a copiilor care s-au întors în România după o perioadă îndelungată petrecută în străinătate, prin implementare unor măsuri active de psiho-educație a copiilor, dar și prin activități de dezvoltare a abilităților pentru părinți și specialiști. În 2015, 252 de elevi împreună cu îngrijitorii lor au fost implicați în activități constând în consiliere psihologică și educațională și tabere. La invitația partenerului din Islanda, InterCultural Iceland, Promotorul</p>		

de Proiect a întreprins, în 2015, o vizită de studii la Reykjavik, Islanda, pentru un schimb de bune practici, pentru stabilirea de rețele și analizarea activităților instituțiilor publice din Islanda privind migrația. Mai multe detalii privind proiectul sunt furnizate în Anexa 3.		
Număr de tineri beneficiari direcți ai Programului	2.000	3.507
- din care de etnie romă	800	1.169
Exemplu: Proiectul „Educați azi, valoroși mâine!” implementat de Fundația Estuar vizează îmbunătățirea situației economice și socio-educaționale pentru 1.000 de tineri la risc (160 tineri romi), prin laboratoare pentru activități de îndrumare în carieră, dezvoltare profesională și întâlniri cu părinții. O caravană educațională (EduCaravan) a ajuns deja la 4 comunități izolate și marginalizate, în 4 județe din țară. Cu ocazia EduCaravan, 200 de tineri și adulți au primit consiliere privind sănătatea, violența domestică, educația și dezvoltarea personală. Mai multe detalii privind proiectul sunt furnizate în Anexa 3.		
Număr de inițiative generate și/sau pilotate/implementate la nivel comunitar, local, regional sau național care dezvoltă/promovează măsuri antidiscriminatorii și cultură și practici incluzive, pentru a asigura șanse egale pentru grupurile dezavantajate	25	33
Exemplu: Proiectul „Reducerea Excluziunii în GAL SUDOLT (REGAL SUDOLT)”, implementat de Asociația C.R.O.N.O. pilotează măsuri inovative pentru combaterea discriminării și excluziunii socio-economice a grupurilor vulnerabile din comunitățile locale ale Grupului de Acțiune Locală (GAL) Sudolt. Până la data de 28 decembrie 2015, specialiști din Județul Dolj au fost instruiți în Managementul de Caz în protecția copilului. De asemenea, reprezentanți ai Promotorului de Proiect au întreprins, în 2015, o vizită de studiu în Norvegia, la invitația partenerului norvegian, The Arctic University of Norway. Vizita s-a axat pe schimbul de bune practici și pe studiul teoretic privind „Managementul conflictelor prin medierea de stradă”. Mai multe detalii privind proiectul sunt furnizate în Anexa 3.		
Procentaj de inițiative generate și/sau pilotate/implementate în parteneriat între entități publice și entități private sau societatea civilă	60%	97%
Exemplu: Proiectul „Program integrat de educație pentru diversitate” este implementat de Asociația pentru Dezvoltare și Promovare Socio-Economică – CATALACTICA, în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București și Asociația Romano ButiQ. Proiectul vizează îmbunătățirea participării la educație formală a copiilor la risc, în Sectorul 6 din București. Grupul țintă principal al proiectului cuprinde 160 de copii cu risc de abandon școlar, dintre care 100 sunt romi. Până la sfârșitul anului 2015, 66 de copii au fost implicați în activități de tip afterschool combinate cu măsuri recreaționale și non-formale, iar 68 de copii și 28 de părinți au primit consiliere educațională. De asemenea, 26 de copii au primit meditații non-formale. Mai multe detalii privind proiectul sunt furnizate în Anexa 3.		

Luând în considerare rezultatele intermediare realizate în 2015, OP estimează că nu există niciun risc de nerealizare a obiectivelor Programului.

Progresul privind teme orizontale

Toate cele 36 de proiecte finanțate în cadrul schemei de granturi mici LOCAL vizează incluziunea socială a romilor, fiind implementate în comunități cu procentaj ridicat de populație de etnie romă. Aceste proiecte au fost elaborate și sunt implementate în parteneriat cu un grup de inițiativă din comunitatea romă și, în unele cazuri, cu sprijinul unui ONG cu experiență în lucrul cu comunitățile de romi. Această măsură asigură implicarea beneficiarilor de etnie romă în activitățile proiectelor și oferă garanția că datele furnizate de PP în ceea ce privește incluziunea romilor reflectă realitatea.

În general, din cele 101 proiecte în curs de implementare, 78 vizează, cel puțin parțial, incluziunea romilor. Suma totală a acestor proiecte este de aproximativ 17,5 milioane Euro, reprezentând aproximativ 75% din suma totală contractată pentru implementarea proiectelor. Pe de altă parte, alte obiective asumate în Planul pentru Incluziunea Romilor pentru Programul RO10 (cum ar fi: numărul de copii și tineri de etnie romă beneficiari direcți ai Programului, și numărul de reprezentanți ai autorităților locale sau județene din zone/localități cu procentaj ridicat de romi, care au dobândit cunoștințe noi și specifice privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, discriminarea, înțelegerea interculturală, respectul pentru diversitate, etc.) au fost atinse în 2015, conform rapoartelor de progres ale PP.

De asemenea, proiectul predefinit și, conform condițiilor apelului, celelalte 32 de proiecte contractate în cadrul apelului COERENT, se adresează explicit antidiscriminării și incluziunii sociale, prin efectuarea de studii și campanii de informare și conștientizare, prin elaborarea și pilotarea de metodologii, instrumente, strategii locale și planuri de acțiune, instruirea specialiștilor și împărtășirea de bune practici privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, discriminarea, înțelegerea interculturală, respectul pentru diversitate, etc.

5. Selecția proiectelor

Până la sfârșitul anului 2014, proiectele depuse în cadrul a 3 din cele 4 apeluri ale Programului trecuseră deja prin procesul de evaluare și selecție (adică apelurile LOCAL și SINERGII PENTRU VIITOR – copii și tineri).

În cadrul celui de al patrulea apel numit **COERENT**, OP a primit 100 de aplicații. Un număr de 36 dintre aplicații au fost retrase de PP sau respinse de OP în urma evaluării formale, celelalte 64 fiind propuse pentru evaluarea de conținut. Procesul de selecție al aplicațiilor a fost finalizat în martie 2015, după două întâlniri ale Comitetului de Selecție. În aceeași lună, OP (prin Consiliul Director) a aprobat recomandările Comitetului de Selecție. A fost aprobat un număr de 35 de proiecte, 33 au fost contractate și 32 se află în prezent în curs de implementare (celelalte fiind retrase sau anulate la solicitarea PP).

Tabelul 1. Situația selectării și contractării proiectelor la nivel de Program

	Local	Sinergii pentru viitor - copii	Sinergii pentru viitor - tineri	Coerent	TOTAL
Suma alocată	€6.352.943	€8.057.059	€6.590.000	€6.723.304 (fără proiectul pre-definit)	27.723.306
Limite grant	€40,000-	€200,000-600,000	€200,000-600,000	€100,000-300,000	-

	200,000				
Rata grantului	100% pentru entități publice	90% pentru ONGuri 100% pentru entități publice	90% pentru ONGuri 100% pentru entități publice	90% pentru ONGuri 100% pentru entități publice	-
Data lansării	10/12/2013	18/12/2013	18/12/2013	17/03/2014	-
Termen limită	07/03/2014	17/03/2014	17/03/2014	19/05/2014	-
Număr de aplicații	148	91	79	100	418
Număr de proiecte respinse la evaluarea formală	40	60 +1 retras de PP	49 +1 primit după termenul limită +2 retrase de PP	32 +1 primit după termenul limită +3 retrase de PP	189
Număr de proiecte aprobate	37	17	16	35	105
Număr de proiecte pe lista de rezervă	12	0	3	2	17
Număr de proiecte contractate	38	17	15	33	103
Număr de proiecte contractate și anulate	2	-	-	1	3
Număr de proiecte în curs de implementare	36	17	15	32	100

Majorarea grantului prin PLUS

Pentru contractarea fondurilor nealocate după organizarea apelurilor pentru proiecte, a altor fonduri necheltuite din proiecte sau a celor rezultate din anulare din cauza neregulilor sau altor motive (**4.992.872,95 Euro** la 31 decembrie), OP a luat în considerare elaborarea unui proiect predefinit inițiat de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopției, pe baza nivelului ridicat al nevoilor de instruire a specialiștilor înscriși în acest proiect (vezi tabelul de indicatori) și pentru promovarea drepturilor copilului precum și a regulilor de adopție, cu accent pe adopția copiilor romi. OP a considerat că proiectul va fi unul strategic deoarece trata creșterea capacității sistemului de protecție a copiilor în raport cu noua legislație și strategia națională în domeniu, prin instruirea unui număr important de personal care lucrează cu copiii în servicii descentralizate sub coordonarea Autorității Naționale, creând grupuri de lucru cu societatea civilă și sporind conștientizarea privind drepturile copilului. Proiectul nu a fost aprobat de OMF, nefiind considerat suficient de matur.

Pentru realocarea sumei rămase, OP a lansat **Facilitatea de Finanțare PLUS** (majorarea grantului contractat). În conformitate cu articolul 6.9 al Regulamentului, anunțul pentru accesarea acestor fonduri a fost postat pe website-ul OP la data de 13 octombrie. Conform criteriilor stabilite, facilitatea PLUS poate fi accesată de PP care au proiecte în derulare în cadrul Programului, pentru activități care contribuie la obiectivele proiectului, în principal pentru includerea de noi activități (neprevăzute în proiect) și extinderea/dezvoltarea activităților deja incluse în planul de lucru al proiectului/remedierea situațiilor ivite în cursul implementării. Data limită pentru transmiterea aplicațiilor a fost 23 noiembrie 2015. S-a primit un număr de 58 de aplicații până la data limită anunțată (15 proiecte LOCAL, 10 SINERGII PENTRU VIITOR – copii, 11 SINERGII PENTRU VIITOR – tineri și 22 COERENT) totalizând **26.723.399,95 lei (aproximativ 6.000.000 Euro)**. Treizecișopt (38) dintre PP sunt entități publice (de ex. autorități locale și județene, școli, inspectorate școlare, universități, penitenciare), iar restul sunt ONG-uri. Cel puțin 35 solicită costuri pentru investiții (inclusiv construcții).

Aplicațiile sunt în prezent în analiză de către experții OP. Propunerile pentru majorarea grantului vor fi supuse recomandărilor Comitetului de Selecție, pe data de 15 februarie. Se estimează contractarea activităților suplimentare până la sfârșitul lunii martie 2016.

Pentru analizarea aplicațiilor PLUS, care este o activitate suplimentară pentru personalul OP și care necesită o mare cantitate de timp care trebuie alocat, OP a implicat experții din sucursale pentru a sprijini Departamentul Operațional în analiza principalelor elemente ale aplicațiilor. Se va avea în vedere organizarea ședinței Consiliului Director în vederea aprobării majorărilor de granturi, pe baza recomandării Comitetului de Selecție, astfel încât să se poată respecta planificarea estimată a finalizării procesului de aprobare.

6. Progresul relațiilor bilaterale

Pentru întărirea relațiilor bilaterale între entități relevante din România și din Statele Donatoare sau cu organizații internaționale, OP a încurajat constant și a oferit sprijin în primul rând potențialilor beneficiari, apoi PP și partenerilor de proiect ai acestora pentru identificarea entităților relevante din Statele Donatoare și pentru dezvoltarea activităților bilaterale cu acestea.

Ca urmare, la cele 4 apeluri pentru propuneri, lansate în cadrul Programului, din cele 418 aplicații primite, 19 (aproximativ 4,5%) au fost depuse în parteneriat cu entități din Statele Donatoare (dintre care 12 au fost depuse de PP entități publice și 7 de ONG-uri din România). Două dintre aceste proiecte au fost elaborate cu finanțare asigurată de OP.

În ceea ce privește proiectele în curs de implementare, 9 din cele 101 proiecte finanțate (inclusiv proiectul predefinit) sunt implementate în parteneriat cu entități din Statele Donatoare (7 entități: 4 din Norvegia și 3 din Islanda) și 1 (proiectul predefinit) cu Consiliul Europei (CoE). Partenerii din Statele Donatoare sunt: o Universitate (Faculty of Humanities, Social Sciences and Education, University of Tromsø – The Arctic University of Norway) și 6 organizații neguvernamentale (3 din Norvegia - Romers Rettigheter, Stiftelsen Radarveien și Jazzmentor AS Association și alte 3 din Islanda - InterCultural Iceland, Child Safety House și Icelandic Autistic Society). InterCultural Iceland este partener în 3 proiecte.

Unele dintre aceste parteneriate au condus încă din 2015 la **rezultate comune**, cum ar fi (proiect pentru) o nouă strategie națională antidiscriminare (elaborată cu sprijinul CoE), un set de instrumente pentru combaterea discriminării și excluziunii sociale a persoanelor cu tulburări din spectrul autistic în școli, în comunitate și pe piața muncii (elaborat cu sprijinul The Icelandic Autistic Society), sau un raport de evaluare privind situația a două clădiri ale unei școli, inclusiv recomandări pentru îmbunătățirea siguranței copiilor în școala respectivă (elaborat de Child Safety House, Iceland).

În cadrul Facilității PLUS, lansată în 2015, 3 noi parteneri (ONG-uri) din Norvegia au fost identificați de către PP: Hedda Foundation, Caritas Norway și SOS Children's Villages Norway.

În cursul anului 2015, OP și-a concentrat eforturile pe facilitarea activităților de tip rețea, pe schimbul, împărtășirea și transferul de cunoștințe, experiență și bune practici între entități din

Statele Beneficiare și entități din Statele Donatoare și organizații internaționale. În această privință, OP a luat următoarele măsuri:

1) A lansat (pe 24 septembrie) un **apel pentru propuneri pentru activități bilaterale**, adresat PP cu proiecte în curs de implementare. Apelul furnizează 100.000 EUR către PP pentru sprijinirea activităților bilaterale cu entități din Statele Donatoare și organizații internaționale. Pentru atingerea obiectivelor apelului, OP a lansat și o campanie de informare pentru PP, prin publicarea informațiilor privind apelul pe website-ul Programului, pe pagina Facebook a Programului, prin trimiterea de informații pe e-mail către coordonatorii de proiect și prin alocarea unor sesiuni speciale în cadrul întâlnirilor de rețea. Apelul va fi închis în septembrie 2016. Dacă va fi necesar, va fi luată în considerare o prelungire a termenului limită.

De asemenea, OP a profitat de ocazia unei vizite de studiu în Islanda pentru a promova apelul și printre entitățile din Islanda și pentru identificarea unor potențiali parteneri pentru activități bilaterale. Informațiile privind organizațiile din Islanda interesate să participe la activități bilaterale cu entități din România au fost publicate pe website-ul programului și trimise la PP prin e-mail (grupuri de discuții yahoo pentru activități de rețea).

Până în prezent, OP a primit o singură aplicație, respinsă din motive administrative, dar cu ocazia evenimentelor organizate de OP în 2015, mulți PP și-au exprimat interesul în accesarea acestor fonduri. Unii dintre ei au identificat deja parteneri în Statele Donatoare și intenționează să aplice în următoarea lună.

2) A organizat **activități bilaterale**, prin adunarea experților din Statele Donatoare și din CoE, pe de-o parte, și experți implicați în implementarea proiectelor finanțate în cadrul Programului, pe de altă parte, pentru a împărtăși cunoștințe și experiențe în ariile Programului. În această privință, OP a evaluat necesitățile PP și ale partenerilor lor și, pe baza acestor necesități, a organizat 3 ateliere de lucru axate pe: (1) prevenirea și reducerea abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii în rândul copiilor și tinerilor în situații de risc; (2) bune practici în educația incluzivă, și (3) bune practici în implicarea părinților/familiei în educarea copiilor.

În pofida dificultăților în identificarea experților de la CoE și din Statele Donatoare care să participe la aceste ateliere de lucru, în final, la aceste evenimente au participat 10 astfel de experți, 5 de la CoE (Calin Rus, Mihaela Zatreanu, Marius Jitea, Daniela Gheorghe și Vojislava Tomic), 3 din Norvegia (Sturla Bjerkaker și William Evans de la The Norwegian Association for Adult Learning, și Frode Barth de la The Culture Break Borders NGO), și 2 din Islanda (Cherry Hopton de la InterCultural Iceland și Páll Ólafsson de la The Government Agency for Child Protection).

La aceste 3 evenimente au participat reprezentanți de la 47 (aproximativ 46,5%) din cele 101 proiecte în curs de implementare (experți ai PP și ai partenerilor de proiect). Conform aprecierii acestora (vezi citatele de mai jos), evenimentele au fost bine organizate și au contribuit la realizarea obiectivelor Granturilor SEE, respectiv:

- **cunoștințe îmbunătățite și înțelegere mutuală** a nevoilor cu care copiii și tinerii la risc se confruntă în România, în Statele Donatoare și în alte țări din Europa și a bunelor practici implementate în aceste țări pentru abordarea acestor nevoi, inclusiv cele finanțate prin Program RO10/Granturi SEE

- crearea unui context adecvat pentru **cooperarea** și activitățile bilaterale viitoare între entități din România și din Statele Donatoare care participă la evenimente. Participanții au ocazia să-și prezinte activitatea și interesele, să împărtășească date de contact și să discute despre viitoarele activități bilaterale care vor fi finanțate din Fondul Bilateral.

"Atelierul de lucru a fost interesant deoarece mi-a permis să aflu mai multe despre proiectele în implementare, să văd cu ce probleme s-au confruntat și ce soluții au găsit. Activitatea a fost bine organizată, părțile interactive au alternat cu prezentări dedicate atelierului, timpul a fost bun, m-am bucurat de discuții, iar întrebările au fost încurajate." (participant din România la atelierul de lucru privind prevenirea și reducerea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii de către copii și tineri aflați în situații de risc)

"Am apreciat experții din Statele Donatoare, care au împărtășit experiența și conceptele lor. Atelierul s-a bazat pe discuții libere și pe împărtășirea experienței participanților." (participant din România la atelierul de lucru dedicat bunelor practici în educația incluzivă)

"Toate problemele discutate au fost atractive și pot fi aplicate în activitățile cu părinții în organizația mea." (participant din România la atelierul de lucru dedicat bunelor practici în implicarea familiei în educarea copiilor și tinerilor)

"Acestea au fost niște zile interesante și am învățat foarte multe de la voi toți." (expert din Islanda)

"Am întâlnit o mulțime de oameni inteligenți și interesanți și admir cu adevărat munca pe care dumneavoastră, împreună cu partenerii locali de proiect o desfășurați pentru copiii în situații de risc." (expert din Norvegia)

Ca urmare a acestor activități bilaterale, precum și a celor anterioare, progresul în atingerea obiectivelor Programului privind relațiile bilaterale este următorul:

Nr.	Indicatori de parteneriat în proiecte	Țintă	Realizat
1	Număr de proiecte aprobate, elaborate și/sau implementate în parteneriat cu o entitate dintr-un Stat Donator	20	9
2	Număr de entități din Statele Donatoare implicate în activități comune cu PP din România în cursul pregătirii și/sau implementării (activități finanțate prin bugetul pentru activități bilaterale al Programului)	15	6*
3	Procentaj de PP implicați în activități comune cu entități din Statele Donatoare în cursul pregătirii și implementării proiectelor, activități finanțate prin bugetul pentru activități bilaterale al Programului (din total PP care au primit fonduri)	80%	47%**

**cele 2 entități implicate în activități bilaterale finanțate în cadrul apelului pentru Măsura (a) - The Icelandic Autistic Society și The University of Tromsø – The Arctic University of Norway, și cele 4 entități care au participat la cele 3 ateliere de lucru organizate în București - The*

Norwegian Association for Adult Learning, Culture Break Borders Norway, InterCultural Iceland și The Icelandic Government Agency for Child Protection

*** 48/ 98 – cele 2 entități implicate în activități bilaterale finanțate în cadrul apelului pentru Măsura (a) și alți 46 PP (altele decât cele 2 entități implicate în activități bilaterale finanțate în cadrul apelului pentru Măsura (a)) reprezentați la cele 3 ateliere de lucru organizate în București, din cei 98 PP care au primit fonduri pentru elaborarea și/sau implementarea proiectelor (3 dintre PP cu proiecte în curs de implementare gestionează câte 2 proiecte fiecare, din cele 101 proiecte în curs de implementare; cele 2 entități care au primit fonduri pentru relații bilaterale în cadrul apelului pentru Măsura (a) sunt printre PP cu proiecte în curs de implementare)*

Ca urmare a activităților bilaterale planificate pentru 2016 (3 instruirii furnizate de CoE pentru beneficiarii Programului, 5 sau 6 vizite de studiu pentru PP și partenerii lor de proiect în Statele Donatoare sau la CoE, o conferință internațională privind copiii și tinerii romi în situații de risc, organizată la București, și aplicațiile pentru activități bilaterale finanțate în cadrul Măsurii (b)), OP apreciază că progresul în cheltuirea Fondului Bilateral (aproximativ 7% - plăți efectuate până la finele anului 2015) și în atingerea obiectivelor Programului privind relațiile bilaterale va fi semnificativ.

În cursul anului 2015, cooperarea dintre OP și CoE a fost productivă. Ca Partener Donator al Programului, CoE a fost implicat în implementarea Planului pentru utilizarea Fondului pentru Relații Bilaterale și a Programului și a facilitat participarea experților OP la evenimentele organizate, relevante pentru ariile Programului. În cadrul celor două ședințe ale CC care au avut loc în 2015, CoE a participat la evaluarea progresului în implementarea Programului, inclusiv activitățile bilaterale și acțiunile complementare planificate și în planificarea pașilor următori. La aceste ședințe s-a decis amânarea conferinței internaționale privind copiii și tinerii romi în situații de risc, activitate bilaterală planificată inițial pentru 2015, pentru ultimul trimestru al anului 2016, pentru a putea prezenta rezultatele proiectelor legate de incluziunea romilor.

Pe de altă parte, OP și CoE au planificat și, de asemenea, au încercat să organizeze, în 2015, 2 din cele 3 sesiuni de instruire furnizate de CoE pentru PP și partenerii lor de proiect, activități asumate în Planul pentru utilizarea Fondurilor pentru Relații Bilaterale, dar OP și CoE nu au găsit o soluție adecvată pentru rezolvarea problemelor administrative și contractuale legate de organizarea acestor activități. Soluțiile, în principal pentru contractarea și plata CoE pentru organizarea activităților sau a experților CoE implicați în activități bilaterale specifice sunt, în continuare, luate în considerare. Ar putea fi utilă o modificare a Acordului de Program, prin definirea mai adecvată a implicării CoE în activitățile bilaterale finanțate din fondul bilateral la nivelul Programului.

OP consideră că Regulamentul sau ghidurile ar trebui îmbunătățite pentru a ajuta DPP și/sau alte organizații relevante din Statele Donatoare să fie direct implicate în activități finanțate prin fondul pentru activități bilaterale în cadrul Programului, pentru a facilita relațiile bilaterale și munca OP. În această privință, opinia OP este aceea că, cooperarea cu DPP trebuie să se bazeze pe un acord scris, cu responsabilități clare și cu un buget împărțit, care să permită DPP participarea activă la implementarea activităților de comunicare, bilaterale și complementare agreeate cu OMF. De asemenea, SEE și reglementările naționale, dar și Acordurile de Program trebuie să fie clare și să permită OP să implice alte entități din Statele Donatoare în organizarea

activităților bilaterale (cum ar fi vizite de studiu în Statele Donatoare pentru Beneficiarii Programului). În acest moment, nu este clar dacă și cum poate OP să selecteze, să contracteze și să plătească entități din Statele Donatoare care să sprijine OP în organizarea unor astfel de activități bilaterale, în Statele Donatoare.

Pentru Ro10 CORAI, întârzierea în organizarea acestor activități și lipsa prevederilor reprezintă o barieră importantă în organizarea activităților bilaterale planificate (cele 3 instruirii, conferința internațională, eventuale vizite de studiu ale PP la sediul CoE), care riscă să nu fie organizate.

Acțiuni complementare

În 2015, OP a utilizat fondurile pentru acțiuni complementare pentru organizarea întâlnirilor tip rețea, schimbul, împărtășirea și transferul de cunoștințe, experiență și bune practici între experți și entități cum ar fi:

1. experți implicați în monitorizarea proiectelor, de la OP FRDS și alți OP din România care implementează programe finanțate prin Granturi SEE (2 întâlniri). Prin împărtășirea experiențelor în monitorizarea implementării proiectelor (la fața locului și de birou), participanții și-au îmbunătățit capacitatea în supervizarea implementării proiectelor și în evaluarea rezultatelor proiectelor.

2. OP FRDS și alți OP din România care implementează programe finanțate prin Granturi SEE (o întâlnire). Participanții la întâlnire au împărtășit informații și experiențe în gestionarea granturilor SEE și, de asemenea, au încercat să identifice soluții pentru îmbunătățirea rezultatelor programelor. Unul dintre aspectele semnalate la întâlnire a fost lipsa unor proceduri clare în evaluarea situațiilor când un proiect nu a întrunit toate rezultatele așteptate, participanții încercând să identifice câteva principii comune pentru rezolvarea acestei chestiuni.

3. membri ai echipelor de management sau de implementare ale PP (7 întâlniri de tip rețea). La aceste întâlniri, PP și partenerii lor au împărtășit experiențe în implementarea proiectelor și au încercat să găsească soluții la problemele cu care se confruntă în cursul implementării. De asemenea, au făcut schimb de informații și experiențe în identificarea partenerilor în Statele Donatoare pentru activități bilaterale și au împărtășit rezultate intermediare ale proiectelor lor cu ceilalți participanți.

4. OP FRDS și entități din Statele Donatoare. A fost organizată o vizită de studiu în Islanda pentru experții OP. Principalele obiective ale vizitei au fost familiarizarea experților OP cu mediul instituțional dintr-una din țările Donatoare – entitățile implicate în sprijinirea inițiativelor și măsurile în favoarea tinerilor și copiilor în situații de risc, cele care promovează incluziunea socială și combaterea discriminării, etc. – și, de asemenea, identificarea oportunităților de colaborare cu acestea în cursul implementării Programului. Pe parcursul vizitei, delegația OP a avut întâlniri cu reprezentanți ai Icelandic Human Rights Centre, Children's Ombudsman, Icelandic Autistic Society, Icelandic Association of Local Authorities, City of Reykjavík, Government Agency for Child Protection, Barnahus (The Children's House), Icelandic Centre for Social Research and Analysis (ISCRA), InterCultural Iceland, Stigamot, și Child Safety House. Toate aceste organizații au fost informate despre evenimentele organizate de OP în cadrul fondurilor bilaterale și multe dintre ele și-au exprimat interesul în participarea la activități bilaterale cu beneficiari ai Programului RO10 (adică, în cadrul apelului pentru fonduri bilaterale pentru Măsura (b)) și să acorde sprijin OP în organizarea celor 3 ateliere de

lucru pentru împărtășirea cunoștințelor și experiențelor în domeniul educației pentru copii și tineri în situații de risc (promovarea evenimentelor în Islanda, identificarea și recomandarea unor experți din Islanda pentru participarea la evenimente, etc.).

5. OP și CoE. În anul 2015, reprezentanți ai OP au participat la 3 evenimente organizate de CoE: o vizită de studii organizată de CoE pentru o delegație din Bulgaria la sediul CoE, Conferința Internațională a Tinerilor Romi și Forumul Mondial pentru Democrație.

6. OP și entități din statele Beneficiare. În anul 2015, experți ai OP au participat la 2 evenimente organizate de state Beneficiare: Conferința Internațională „Rolul Granturilor SEE și Norvegiene în satisfacerea nevoilor copiilor în situații de risc - Experiența SOS”, care a avut loc la Bruxelles și „Împreună cu romii vom realiza mai mult”, care a avut loc la Bratislava .

7. Monitorizarea

Proiectele finanțate sunt alocate celor patru ofițeri de proiecte din cadrul Departamentului Operațional (aproximativ 25 proiecte/ofițer de proiecte). Aceștia au sarcina de a face monitorizarea de birou și în teren a proiectelor. Ofițerii de proiecte, cu sprijinul altor experți ai OP, dacă este cazul, asigură asistență permanentă PP pentru implementarea proiectelor. Pentru fiecare proiect, aceștia au primit și au analizat, în cursul anului 2015, în jur de 10 notificari/proiect (modificări ale echipei proiectului, modificări de buget, modificări ale indicatorilor sau ale parametrilor componente de infrastructură, etc.).

Ofițerii de proiect raportează lunar privind progresul proiectelor monitorizate. Directorul adjunct organizează, trimestrial sau ori de câte ori este necesar, ședințe cu experții FRDS implicați în monitorizarea proiectelor pentru analizarea progresului proiectelor și pentru discutarea problemelor întâlnite.

Periodic, PP transmit rapoarte intermediare către OP, în care prezintă progresul activităților și furnizează date privind cheltuielile efectuate (3 - 4 rapoarte intermediare pe durata proiectului, plus raportul final). Începând cu luna martie 2015, au fost primite în jur de 212 rapoarte intermediare, care au fost analizate sau sunt în curs de analizare. Experți ai OP din diverse birouri/departamente (ofițeri de proiecte, ofițer specialist în construcții, ofițeri verificare plăți, specialiști în achiziții, expert RU) și colaboratori externi – pentru proiectele LOCAL (supervizori și supervizori tehnici) efectuează verificări, ceea ce reprezintă un efort important și necesită bune abilități de management al proiectului.

Monitorizarea de birou este completată de vizitele în teren. Vizitele se desfășoară după un Plan Anual de Monitorizare (planul a fost revizuit de două ori în cursul anului 2015, conform procedurii aplicabile). În cursul anului 2015, s-a efectuat vizita în teren pentru un număr de 65 proiecte (dintre care 37 PEL, 12 PEC, 10 PET și 5 PEH, inclusiv proiectul predefinit). Supervizorii și supervizorii tehnici (consultanți contractați pentru proiectele finanțate în cadrul apelului LOCAL) au vizitat de mai multe ori proiectele care se află sub supervizarea lor. Personalul OP (ofițeri de proiecte, ofițeri verificare plăți, experți în achiziții, ofițerul expert în construcții, expertul pentru audit intern, etc.) a vizitat, de asemenea, 37 dintre proiecte.

Iată constatările procesului de monitorizare:

Apelul LOCAL

Proiectele sunt în diferite stadii de implementare, majoritatea dintre ele recuperând întârzierile inițiale (dintre care un proiect a atins aproape toate obiectivele și a aplicat pentru PLUS, iar un altul va finaliza activitățile conform planificării și nu a aplicat pentru PLUS). Un număr de 29 de proiecte au furnizat deja servicii pentru grupurile țintă, iar restul sunt în faza de reabilitare și echipare a centrelor educaționale/sociale pentru serviciile viitoare care vor fi furnizate în lunile următoare.

Toate proiectele cu componentă de construcții (27) au elaborat documentația tehnică și au angajat un diriginte de șantier. Cu o singură excepție (PEL104 din Luna/Județul Cluj), toate proiectele au selectat firma de construcții, iar 19 au finalizat deja execuția lucrărilor de construcții. Pentru 7 proiecte lucrările de construcții sunt în derulare (în principal, sunt întrerupte din cauza iernii). La PEL018 Mălureni/Argeș clădirea nu este încă funcțională, nu este conectată la apă și electricitate (au aplicat pentru PLUS pentru a rezolva aceste probleme, neprevăzute inițial).

Aproape toți PP au trecut prin situații dificile, dar majoritatea le-au depășit cu sprijinul și asistența OP. În general, tipul de probleme cu care se confruntă la fața locului sunt: vizarea grupurilor celor mai marginalizate; lipsa resurselor locale, în special lipsa de personal și/sau personal calificat; lipsa stimulentei financiare; lipsa informației, etc.

Până acum, la nivelul Programului, au fost identificate și raportate două nereguli la nivelul proiectelor, ambele pentru proiecte LOCAL. În primul caz, OP a aplicat o corecție la nivelul lucrărilor contractate – 29.821,25 lei (aproximativ 6.751 Euro). În al doilea caz, proiectul a fost raportat cu un posibil conflict de interese între PP și partener; în final, partenerul s-a retras din proiect, iar proiectul continuă.

Apelurile SINERGII PENTRU VIITOR - copii și tineri

Până la mijlocul lunii martie 2015, au fost contractate 32 de proiecte care sunt acum în curs de implementare.

Suma contractată pentru cele 32 de proiecte aflate în prezent în curs de implementare este de 48.687.711,74 lei (10.943.587,32 Euro, reprezentând aproximativ 74,71% din fondurile alocate pentru apeluri). Diferența (3.703.471,67 Euro) este luată în considerare pentru activități suplimentare. Până la sfârșitul lunii decembrie 2015, plățile către aceste proiecte se ridicau la suma de 27.558.077,74 lei echivalentul a 6.471.186,48 Euro.

Dintre proiectele finanțate, 27 furnizează deja servicii către grupurile țintă, iar alte patru sunt în faza de reabilitare a spațiilor, furnizează instruire pentru profesioniști, derulează campanii, lucrează cu părinții, etc., în conformitate cu graficele proiectelor.

Proiectul PEC014] (din București, PP este Primăria Generală a Municipiului București) nu a desfășurat nicio activitate relevantă. În pofida declarațiilor de interes ale PP, s-a părut că există deficiențe în managementul proiectului, cooperare scăzută cu partenerul și reticență în comunicarea cu OP (PP nu a răspuns solicitărilor OP, nu a întocmit corect documentele, chiar și după întâlnirile la sediul OP, etc.). S-a planificat ca ofițerul de proiect, însoțit de Directorul

Adjunct, să participe la o vizită de monitorizare la PP, cu solicitarea prezenței tuturor părților interesate implicate, inclusiv reprezentantul legal al PP.

Un număr de 12 proiecte (3 PET și 9 PEC) au împreună drept obiectiv construirea/reabilitarea a 22 de facilități pentru beneficiari, în cadrul componentei de infrastructură. Un proiect (PEC065 implementat de Primăria Tulcea) a înregistrat întâzieri în implementarea componentei de infrastructură (realizat doar 30%), dar nu există riscul de neatingere a obiectivelor deoarece va beneficia de prelungirea duratei.

Trei proiecte sunt derulate în parteneriat cu entități din Statele Donatoare (2 din Norvegia și una din Islanda): PEC028 Județul Vrancea în parteneriat cu INTERCULTURAL ICELAND (activități bilaterale în derulare), PET056 Inspectoratul Școlar Județean Suceava în parteneriat cu Jazzmontør (activitățile bilaterale sunt întâziate și vor începe luna următoare, ca urmare a dificultăților în relațiile de parteneriat, rezolvate de curând), și PET079 Inspectoratul Școlar Județean Prahova în parteneriat cu Romers Rettigheter (activitățile bilaterale sunt deja implementate).

Apelul COERENT

Până la mijlocul lunii iulie 2015, au fost contractate 33 de proiecte, 32 sunt în prezent în curs de implementare (PEH003 a fost anulat imediat după contractare, la solicitarea PP). Toate proiectele derulează activitățile planificate (*de ex. campanii de informare și conștientizare pe teme ca incluziune socială, discriminare, inegalități, diversitate, etc., dezvoltarea de politici publice, strategii, planuri de acțiune locale, regionale sau naționale, planuri de dezvoltare locală, planuri, programe, proiecte, proceduri, metodologii, instrumente de monitorizare și evaluare, etc., activități de tip rețea, sesiuni de instruire pentru grupurile țintă eligibile, etc.*).

Un proiect nu a desfășurat niciun fel de activitate semnificativă și este supus unei monitorizări intense, confruntându-se cu întâzieri importante din cauza slabei implicări a echipei de management, slabei comunicări între PP și partener și fluctuației de personal (PEH011 derulat de Primăria Sector 4 București). În ianuarie 2016 este planificat ca ofițerul de proiect, însoțit de Directorul Adjunct să facă o vizită de monitorizare la PP, cu solicitarea prezenței tuturor părților interesate implicate, inclusiv Primarul.

Suma contractată pentru cele 32 de proiecte este de 5.756.395,60 Euro, reprezentând aproximativ 85,61% din fondurile alocate pentru apel. Diferența (966.908,40 Euro) este luată în considerare pentru activități suplimentare. Până la sfârșitul lunii decembrie 2015, plățile către aceste proiecte se ridicau la suma de 3.530.646,06 Euro.

Șase proiecte sunt derulate în parteneriat cu entități din Statele Donatoare (2 entități din Norvegia și 5 din Islanda): PEH015 Fundația Romanian Angel Appeal în parteneriat cu The Icelandic Autistic Society, PEH040 Școala Gimnazială nr. 12 din Brașov în parteneriat cu Child Safety House Iceland, PEH048 Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea în parteneriat cu InterCultural Iceland, PEH058 CRONO în parteneriat cu Association Faculty of Humanities, Social Sciences & Education, PEH074 Penitenciarul Iași în parteneriat cu InterCultural Iceland, PEH095 Inspectoratul Școlar Județean Bistrița Năsăud în parteneriat cu

Stiftelsen Radarveien. Pentru 3 proiecte activitățile bilaterale sunt în derulare, dar pentru celelalte 3 nu au început încă.

La nivel de Program, progresul în realizarea rezultatelor propuse este evaluat de două ori pe an, utilizând sistemul MIS, elaborat și actualizat pentru a include date privind fiecare proiect deus în cadrul apelurilor Programului, precum și stadiul său de evaluare și/sau implementare.

La ultima ședință din decembrie 2015, membrii Comitetului de Cooperare, împreună cu reprezentanți ai OMF și PNC, au analizat progresul Programului. Ajustările/clarificările necesare au fost discutate (posibile realocări între cele două rezultate ale Programului după selecția aplicațiilor PLUS; completa utilizare a grantului disponibil la nivel de proiect înainte de finalizarea proiectului, derularea activităților bilaterale la nivel de Program cu implicarea CoE și ajustările necesare ale Acordului de Program pentru a facilita cooperarea OP cu entități eligibile pentru fondul bilateral), simplificarea procedurilor pentru a facilita procesul de implementare.

În plus, începând cu trimestrul III 2014, OP participă (lunar / la două luni, în ultimul timp) la ședințe de monitorizare privind implementarea Programului, cu reprezentanți ai Horváth & Partners și BalCon Consulting, firme selectate de OMF pentru monitorizarea Portofoliului de Proiecte în cadrul Programului în România, în cadrul Mecanismului Financiar SEE și Norwegian 2009-2014. Trimestrial, OP raportează și la PNC privind progresul în implementarea Programului și participă la ședințe de monitorizare. Autoritatea de Certificare și PNC au efectuat câte o vizită de monitorizare la OP în cursul anului 2015. Ca urmare a vizitelor, AC a declarat ca neeligibilă o parte de cheltuială aferentă contractului de evaluare și a solicitat OP rambursarea costului în conturile de management al Programului. Vizita de monitorizare a PNC a avut drept rezultat unele recomandări printre care includerea corespondenței electronice în dosarele proiectelor, semnarea notificărilor pentru PP de către mai mulți specialiști, dacă sunt implicați în verificare, notificarea PNC privind modificările în structura OP, mai buna definire a atribuțiilor pentru gestionarea plăților, actualizarea paginilor web ale PP cu informații actuale și altele.

De asemenea, OP a participat, ca subiect, la trei evaluări comandate de OMF și realizate prin intermediul unor chestionare și/sau interviuri.

8. Nevoia de ajustări

În cursul anului 2015, Acordul de Program a fost modificat de două ori. Prima modificare a intrat în vigoare în iulie și a vizat permiterea utilizării fondurilor nealocate după apeluri prin realocare pentru activități suplimentare ale proiectelor deja aprobate, în conformitate cu procedurile stabilite în paragrafele 2 și 3 ale Articolului 6.9 din Regulament. Cea de a doua a intrat în vigoare în decembrie și a vizat prelungirea perioadei de eligibilitate a Programului până la 31/12/2017.

OP intenționează să adreseze PNC o solicitare pentru modificarea Acordului de Program vizând în principal facilitarea implementării proiectelor (prelungirea duratei precizate pentru proiectele LOCAL de la maximum 24 de luni la 30 de luni, reducerea numărului de vizite de monitorizare pentru proiectele COERENT, transparentizarea modului de derulare a activităților

bilaterale finanțate din fondul pentru activități bilaterale la nivel de Program, în special pentru DPP).

Așa cum s-a menționat anterior, este necesară o realocare de fonduri între rezultatul 1 și rezultatul 2, pentru finanțarea activităților PLUS solicitate de PP ai proiectelor COERENT și pentru utilizarea fondurilor rămase nealocate după apeluri.

9. Managementul riscului

Pe baza prevederilor procedurii privind prevenirea, depistarea și managementul riscului, specialiștii OP au întâlniri trimestriale pentru analizarea riscurilor în implementarea Programului și pentru a decide asupra măsurilor necesare pentru prevenirea și reducerea impactului acestora.

O analiză detaliată a riscurilor (inițiale și noi) ale Programului a fost făcută în decembrie, la ședința trimestrială a grupului de lucru pentru managementul riscurilor, constituită la nivelul Programului sub coordonarea Directorului Adjunct. Toate riscurile incluse în propunerea de program precum și riscurile noi au fost discutate, ca de obicei, în cadrul ședințelor, și au fost analizate măsurile de atenuare. Ca urmare, multe riscuri au fost eliminate ca nefiind actuale, iar altele au fost introduse.

În acest moment, cele mai importante riscuri sunt:

a) riscul de a nu utiliza toate fondurile disponibile la nivelul contractelor PP.

Pentru diminuarea acestui risc, OP a analizat deja proiectele care ar putea înregistra fonduri neutilizate în cadrul componentei de construcții și în cadrul altor linii bugetare și lucrează cu PP pentru a analiza posibilitatea de realocare a acestor fonduri pentru alte necesități, înainte de închiderea proiectului.

b) lipsa fondurilor pentru management la nivelul OP după luna mai 2017.

10. Informare și publicitate

În conformitate cu obiectivele Planului de Comunicare al Programului și pentru a spori gradul de conștientizare a publicului larg privind Granturile SEE și Programul, OP a luat o serie de măsuri privind informarea și publicitatea, în cursul perioadei de raportare.

În prima parte a anului, măsurile privind informarea și publicitatea s-au axat pe diseminarea condițiilor generale de implementare a proiectelor, stabilite prin Program, către Promotorii de Proiecte cu proiecte contractate. În acest sens, OP a organizat 7 seminarii de informare la București, pentru PP cu proiecte aprobate/contractate în cadrul apelurilor SINERGII PENTRU VIITOR și COERENT. Evenimentele au avut loc în perioada 26 ianuarie – 31 iulie, cu participarea a 156 de persoane reprezentând 64 de proiecte finanțate. Obiectivul seminariilor a fost de a familiariza PP/echipa de proiect cu reglementările și condițiile de implementare a proiectelor în cadrul Programului.

Website-ul Programului a fost un instrument important pentru OP în abordarea obiectivelor asumate privind publicitatea și comunicarea. Pagina web (www.granturi-corai.ro) este un canal

de comunicare între OP și public și conține toate informațiile referitoare la Program, rezultatul apelurilor pentru propuneri, anunțuri, oportunități de angajare, știri, evenimente desfășurate de OP și o secțiune cu instrumente pentru PP. În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie, pagina web a Programului a fost vizitată de 11.788 de vizitatori. În afară de pagina web, o intensă comunicare cu PP se desfășoară pe e-mail, fax și telefon, iar toate informațiile privind noi instrumente/modificarea instrumentelor existente este transmisă PP și prin e-mail.

Alături de pagina web, s-au lansat conturi social media ale Programului (Facebook și Twitter), instrumente de comunicare care mențin o permanentă legătură între OP și public prin știri, actualizări, fotografii ale evenimentelor și anunțurilor OP și PP. Pagina Facebook a înregistrat 692 likes și au fost publicate 100 de știri/anunțuri care au ajuns la 30.000 de persoane și au fost împărtășite de 155 de ori. Cât despre contul Twitter, în perioada de raportare a dobândit 222 de adepți și s-au publicat 52 de știri/anunțuri.

Un anunț de presă privind proiectele finanțate în cadrul Programului și suma totală a acestora s-a publicat în mass media (jurnal cu acoperire națională) și a fost preluat de mass media online (www.stiriong.ro, www.cdnews.ro).

O realizare importantă privind promovarea proiectelor și, implicit, a Programului, este vizibilitatea activităților proiectelor în mass-media. La nivel național, au fost înregistrate 27 de articole/comunicate de presă referitoare la proiectele finanțate prin Program, în timp ce, la nivel local, s-au înregistrat 50 de articole/comunicate de presă. De asemenea, 7 proiecte au fost evidențiate la nivel local, în emisiuni TV/radio.

Pentru informarea părților interesate, în luna mai 2015 OP a produs și a printat un set de materiale informative și publicitare și obiecte promoționale (pliante, mape, stick-uri de memorie USB, calendare, agende, etc.). De asemenea, pentru promovarea Programului în cadrul evenimentelor internaționale planificate pentru 2016 și 2017, în luna aprilie 2015 OP a contractat servicii pentru producerea unui video clip și a unui film de prezentare pentru promovarea rezultatelor Programului. În această privință, pentru perioada de raportare, video clipul a fost produs în luna decembrie 2015, acesta evidențiind accentul Programului pe antidiscriminare și incluziune socială.

11. Principii transversale

Buna guvernare

Pentru a asigura aplicarea regulilor bunei guvernări la planificarea și implementarea Programului în ansamblu, OP a elaborat un sistem intern de management și control, care cuprinde proceduri interne și mecanisme bazate pe transparență și responsabilitate. În cursul anului 2015, aproape toate aceste proceduri au fost actualizate pe baza lecțiilor învățate pe parcursul implementării Programului.

De asemenea, în 2015 OP a elaborat, cu consultarea PP, un formular standard de monitorizare și control la nivelul proiectelor, ca parte componentă a procedurilor interne, pentru a asigura implementarea corespunzătoare a proiectelor finanțate.

Procedurile și mecanismele de comunicare elaborate pentru Program asigură transparența și responsabilitatea necesare în relația cu părțile interesate ale Programului, furnizând acestora informații în toate momentele cheie ale fazelor de implementare a Programului/proiectelor. Activitățile de comunicare planificate și derulate la nivelul proiectelor sunt, de asemenea, constant monitorizate de către experții OP, pentru a asigura transparența și responsabilitatea proiectelor finanțate.

Procedurile și ghidurile privind achizițiile asigură monitorizarea îndeaproape a procesului de achiziție, atât la nivelul Programului cât și la nivelul proiectelor. Experții OP verifică toate achizițiile făcute de PP (verificare 100%).

În cursul anului 2015, Autoritatea de Audit (AA) a auditat funcționarea sistemului de management și control. Concluziile și opinia AA au fost că sistemul stabilit și aplicat continuă să respecte cerințele de conformitate și proporționalitate impuse prin reglementările și legislația aplicabile și că sistemul funcționează corespunzător, dar necesită unele îmbunătățiri în perioada următoare, printre care cea mai importantă este legată de prelungirea contractelor de finanțare în timp util, astfel încât să permită realizarea obiectivelor.

Protecția mediului

În cadrul fiecărui raport de progres transmis la OP, PP trebuie să verifice conformitatea cu legislația privind protecția mediului, respectiv dacă au autorizațiile necesare și dacă au implementat recomandările organelor de control specializate.

Sustenabilitatea economică

În toate stadiile de implementare, OP a acordat atenție sustenabilității economice a proiectelor finanțate, verificând dacă PP asigură o utilizare rațională a resurselor, în special o balanță pozitivă cost-beneficii pentru activitățile aferente implementării proiectului, în principal prin verificarea respectării bugetului așa cum a fost contractat sau prin analiza modificărilor propuse de către PP pentru utilizarea bugetului. Modificările majore necesită un Act Adițional la contract.

Sustenabilitatea socială

OP a intenționat să sporească sustenabilitatea socială prin solicitarea adresată PP de a consulta potențialii beneficiari în faza de pregătire, de a facilita participarea acestora în procesul de luare a deciziilor, de a evalua consecințele acțiunilor lor, pe termen mediu și lung, asupra beneficiarilor și comunității locale, și prin încurajarea PP de a stabili parteneriate relevante și relații de cooperare pentru implementare și sustenabilitate.

Egalitatea de gen

Pe parcursul implementării Programului, OP a promovat și a asigurat accesul egal al femeilor și bărbaților la managementul și implementarea Programului, la instruire, conferințe, ateliere de lucru organizate în cadrul Programului. În cursul implementării proiectelor, OP verifică dacă PP respectă principiul egalității de șanse, egalității de gen și incluziunii sociale în propunerile lor de proiecte.

12. Situația utilizării fondurilor

Situația utilizării fondurilor la 31 decembrie 2015

Linie bugetara		Buget alocat	Sume primite de la FMO	Valoare plati efectuate si raportate (grant+cofinantare)
		Euro	Euro	Euro
1		2	3	5
Costuri de management	grant	2,190,000	1,145,171	981,608
	cofinantare	386,471		173,219
Outcome 1 - Masuri efective si eficiente adresate grupurilor vulnerabile de copii si tineri aflati in risc	grant	17,850,000	10,704,477	9,223,982
	cofinantare	3,150,000		1,627,594
Outcome 2 - Autoritati locale si regionale, ca si actori ai societatii civile care dezvolta initiative in vederea intaririi masurilor anti-discriminare adresate grupurilor vulnerabile la excluderea sociala si economica	grant	6,054,800	3,806,603	3,001,049
	cofinantare	1,068,494		529,597
Fondul pentru relatii bilaterale	grant	405,000	298,425	28,975
	cofinantare	71,471		5,113
Actiuni complementare	grant	230,200	192,746	77,099
	cofinantare	40,623		13,606
Rezerva pentru pierderile de schimb valutar	grant	270,000	-115	0
	cofinantare	47,647		0
Costuri de pregatire a programului	grant			
	cofinantare			
Total	grant	27,000,000	16,147,307	13,312,713
	cofinantare	4,764,706		2,349,129
Grand total		31,764,706	16,147,307	15,661,842